

Informacje bieżące

Wyniki wstępne

Warszawa, 2009-05-22

BADANIE KONIUNKTURY

Koniunktura w przemyśle, budownictwie, handlu i usługach w maju 2009 r.

Ogólny klimat koniunktury w **przetwórstwie przemysłowym** jest w maju oceniany nadal negatywnie, gorzej niż w analogicznym miesiącu ostatnich sześciu lat, ale lepiej niż w kwietniu br. Na opinie przedsiębiorców wpływają mniej pesymistyczne niż w kwietniu oceny bieżącego portfela zamówień oraz produkcji, a także sytuacji finansowej. Mimo przewidywanego w najbliższych trzech miesiącach nieznacznego wzrostu portfela zamówień i produkcji, przedsiębiorcy nie sygnalizują możliwości poprawy sytuacji finansowej.

Oceny ogólnego klimatu koniunktury w **budownictwie** są w maju gorsze niż w analogicznym miesiącu ostatnich dziewięciu lat, ale mniej pesymistyczne niż w kwietniu. Jest to spowodowane poprawą nadal negatywnych, ocen bieżącego i przyszłego portfela zamówień, produkcji budowlano-montażowej oraz sytuacji finansowej badanych przedsiębiorstw.

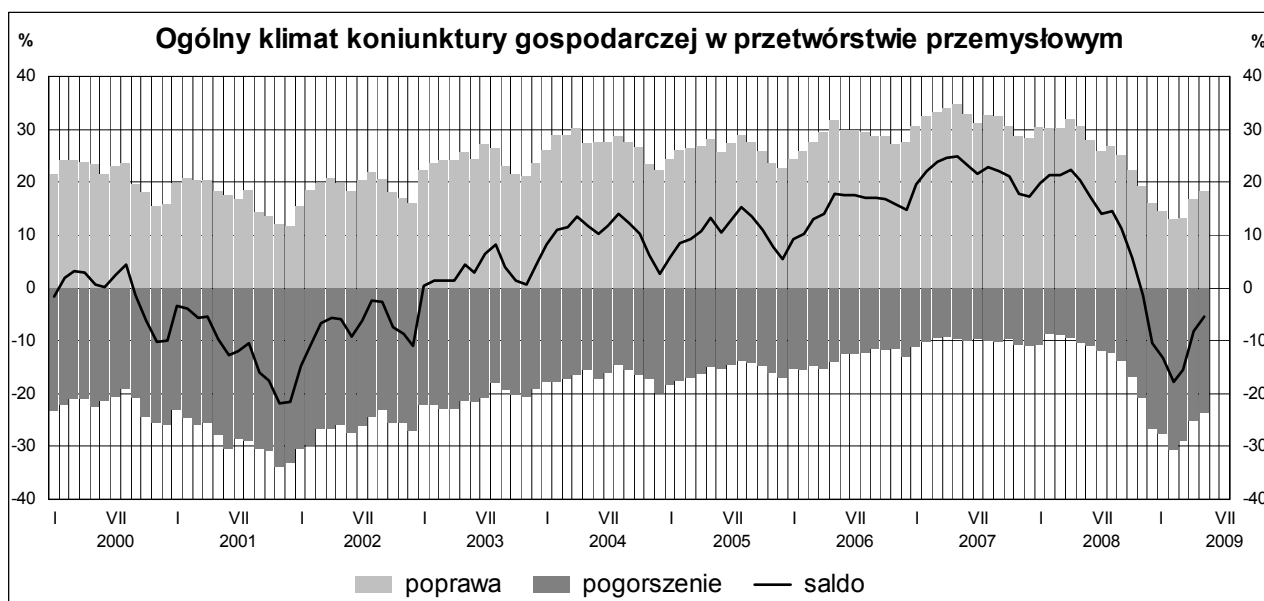
Ogólny klimat koniunktury w **handlu detalicznym** w maju oceniany jest na nieznacznie dodatnim poziomie, lepiej niż w kwietniu, jednak znacznie mniej optymistycznie niż w analogicznym miesiącu ubiegłego roku. Na opinie przedsiębiorców wpływają lepsze, choć nadal negatywne oceny dotyczące bieżącej i przyszłej sprzedaży oraz sytuacji finansowej przedsiębiorstw.

W maju w większości badanych grup przedsiębiorstw **usługowych**¹ koniunktura oceniana jest lepiej niż w poprzednim miesiącu. Najbardziej optymistyczne oceny ogólnego klimatu koniunktury formułują firmy z sekcji **działalność finansowa i ubezpieczeniowa**, choć są one znacznie gorsze od zgłaszanych w maju ubiegłego roku. Najbardziej negatywne opinie, również gorsze od zgłaszanych w analogicznym miesiącu przed rokiem, choć lepsze niż w kwietniu br., formułują jednostki z sekcji **transport i gospodarka magazynowa**.

UWAGA: Od 2009 r. dane prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), opracowanej na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Działalności (NACE Rev.2). Dane te nie są w pełni porównywalne z publikowanymi wcześniej według PKD 2004 (NACE Rev.1.1).

¹ Obejmują następujące sekcje według PKD 2007: H – Transport i gospodarka magazynowa, I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, J – Informacja i komunikacja, K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, P – Edukacja, Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna, R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, S – Pozostała działalność usługowa.

1. Przetwórstwo przemysłowe

W maju **ogólny klimat koniunktury** jest oceniany negatywnie, choć lepiej niż w kwietniu (minus 5 wobec minus 8). Poprawę koniunktury sygnalizuje 18% badanych przedsiębiorstw, jej pogorszenie – 23% (przed miesiącem odpowiednio 17% i 25%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Oceny bieżącego portfela zamówień są mniej pesymistyczne od notowanych w ubiegłym miesiącu, na co wpływa spowolnienie spadku zarówno krajowego jak i zagranicznego portfela zamówień. Bieżąca produkcja jest ograniczana w nieco mniejszym stopniu niż w kwietniu. Utrzymuje się nadmierny stan zapasów wyrobów gotowych. Należności od kontrahentów są ściągane terminowo, co powoduje, że w niewielkim stopniu zmniejszają się trudności w regulowaniu zobowiązań finansowych. W najbliższych trzech miesiącach przewiduje się nieznaczny wzrost portfela zamówień i produkcji. Mimo to utrzymują się pesymistyczne prognozy sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Planowane jest zmniejszenie zatrudnienia, choć nieco mniej znaczące niż prognozowano w kwietniu. Przewidywany jest niewielki spadek cen.

Negatywne oceny klimatu koniunktury, choć nieznacznie lepsze niż w kwietniu, dotyczą przedsiębiorstw wszystkich klas wielkości, w większym stopniu jednostek małych i średnich niż dużych. We wszystkich trzech klasach przedsiębiorstw odnotowano w maju mniejsze ograniczenie portfela zamówień, a w konsekwencji i produkcji. Brak opóźnień w płatnościach należności powoduje, że zarówno w przedsiębiorstwach małych i średnich jak i dużych zmniejszają się trudności w terminowym rozliczaniu zobowiązań. Odmiennie natomiast formułowane są oceny dotyczące przyszłego portfela zamówień i produkcji: nadal są one negatywne w przedsiębiorstwach małych, podczas gdy w średnich i dużych poprawiły się w stosunku do ubiegłego miesiąca i kształtują się na poziomie dodatnim. W konsekwencji w najbliższych miesiącach przedsiębiorstwa średnie i duże mogą spłacać swe zobowiązania z mniejszymi opóźnieniami aniżeli przedsiębiorstwa małe.

W maju przedsiębiorcy prowadzący działalność w większości działów przetwórstwa przemysłowego zgłaszają oceny koniunktury lepsze niż przed miesiącem, choć w wielu przypadkach nadal negatywne. Na najniższym poziomie swoją koniunkturę oceniają producenci: odzieży (minus 30 – wzrost o 1 punkt), wyrobów tekstylnych (minus 28 –

spadek o 1 punkt), metali (minus 25 – wzrost o 11 punktów), skór i wyrobów skórzanych, (minus 21 – spadek o 14 punktów), wyrobów z metali (minus 16 – wzrost o 5 punktów), maszyn i urządzeń (minus 16 – wzrost o 1 punkt), pozostałego sprzętu transportowego (minus 16 – spadek o 1 punkt), urządzeń elektrycznych (minus 11 – wzrost o 4 punkty) oraz zajmujący się poligrafią i reprodukcją zapisanych nośników informacji (minus 19 – spadek o 6 punktów), a także naprawą, konserwacją i instalowaniem maszyn i urządzeń (minus 13 – wzrost o 5 punktów). Pozytywne oceny ogólnego klimatu koniunktury formułują głównie producenci: wyrobów farmaceutycznych (plus 38 – wzrost o 9 punktów), artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych (plus 10 – wzrost o 3 punkty), chemikaliów i wyrobów chemicznych (plus 10 – wzrost o 9 punktów).

Producenci **artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych** w maju oceniają koniunkturę korzystnie, nieco lepiej niż przed miesiącem. Odczuwany jest niewielki spadek bieżącego portfela zamówień, co powoduje, że producenci zwiększają produkcję w mniejszym stopniu niż przed miesiącem. Przewidywania na najbliższe trzy miesiące wskazują na możliwość zwiększenia zarówno portfela zamówień jak i produkcji w stopniu zbliżonym do prognoz z kwietnia. Utrzymują się nadmierne zapasy wyrobów gotowych. Zmniejszają się trudności związane zarówno z terminowym ściąganiem należności od kontrahentów, jak i z regulowaniem bieżących zobowiązań finansowych. Na najbliższe miesiące przewiduje się niewielką poprawę sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Planowane redukcje zatrudnienia są nieco mniejsze od przewidywanych w kwietniu. Ceny artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych mogą wzrosnąć w stopniu mniejszym niż przewidywały prognozy sprzed miesiąca.

Producenci **chemikaliów i wyrobów chemicznych** oceniają koniunkturę optymistycznie, lepiej niż w kwietniu. Spowodowane to jest bardziej korzystnymi prognozami dotyczącymi portfela zamówień i produkcji. Oceny dotyczące portfela zamówień są mniej pesymistyczne od formułowanych w ubiegłym miesiącu. Bieżąca produkcja jest nieznacznie zwiększana. W niewielkim stopniu zmniejsza się nadmierny poziom zapasów wyrobów gotowych. Utrzymują się zarówno opóźnienia w ściąganiu należności od kontrahentów, jak i trudności w terminowym regulowaniu zobowiązań finansowych. Prognozy sytuacji finansowej są pesymistyczne. Przedsiębiorcy planują utrzymać skalę zwolnień pracowników na poziomie prognozowanym w ubiegłym miesiącu. Ceny chemikaliów i wyrobów chemicznych mogą nadal rosnąć.

Producenci **wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych** oceniają koniunkturę negatywnie, nieco gorzej niż przed miesiącem. Bieżący portfel zamówień jest oceniany mniej pesymistycznie niż w kwietniu. Odnotowuje się niewielki wzrost bieżącej produkcji. Prognozy dotyczące portfela zamówień i produkcji są korzystne, choć ostrożniejsze od formułowanych w kwietniu. Zmniejsza się nadmierny stan zapasów wyrobów gotowych. Mimo utrzymujących się opóźnień w ściąganiu należności, powoli zmniejszają się trudności w regulowaniu przez przedsiębiorców zobowiązań finansowych. Pesymistyczne prognozy w tym zakresie są zbliżone do formułowanych przed miesiącem. Dyrektorzy planują mniej znaczące niż w kwietniu redukcje zatrudnienia. W najbliższych miesiącach przewiduje się spadek cen wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych zbliżony do prognoz formułowanych przed miesiącem.

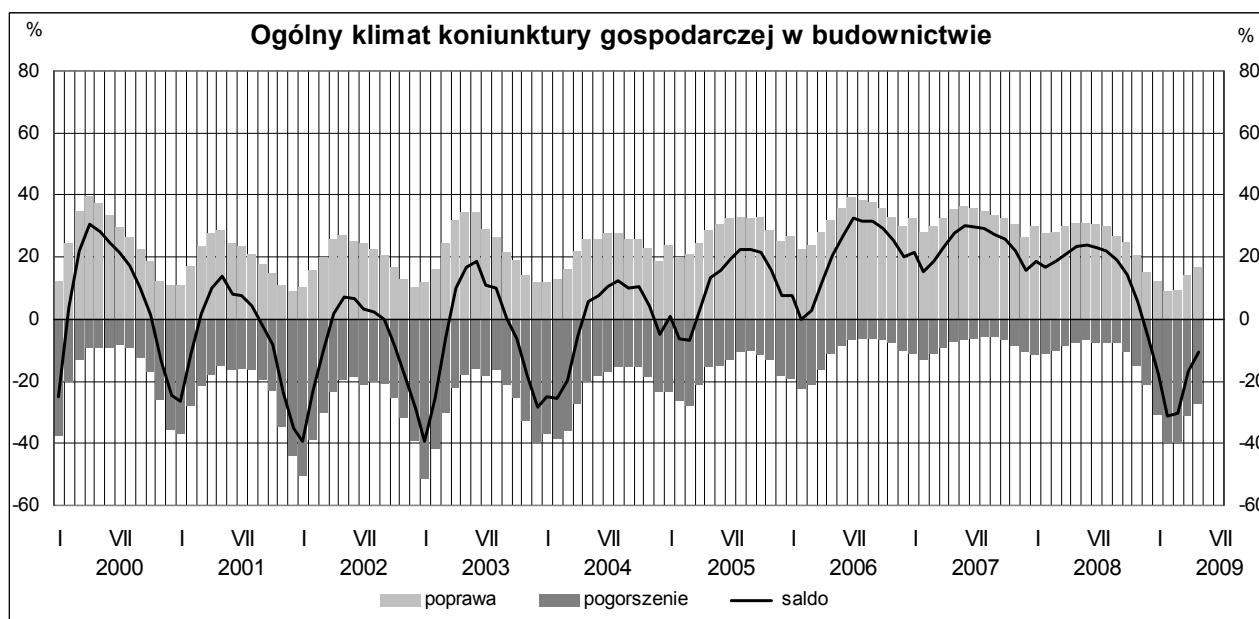
Producenci **pojazdów samochodowych, przyczep i naczep** oceniają koniunkturę mniej pesymistycznie niż przed miesiącem. Wpływają na to korzystne przewidywania dotyczące portfela zamówień i produkcji przy mniej pesymistycznych odpowiednich

ocenach bieżących. Opinie dotyczące terminowego ściągania należności od kontrahentów są optymistyczne, zbliżone do zgłaszanych w kwietniu. Przedsiębiorcy sygnalizują zmniejszenie się trudności w regulowaniu zobowiązań finansowych. Odpowiednie przewidywania w tym zakresie są mniej pesymistyczne od zgłaszanych przed miesiącem. Redukcje zatrudnienia mogą być mniej znaczące od planowanych w kwietniu. Dyrektorzy przedsiębiorstw w najbliższych miesiącach zamierzają obniżyć ceny pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, w stopniu zbliżonym do przewidywań z kwietnia.

Producenci **metali** oceniają koniunkturę pesymistycznie, choć lepiej niż w kwietniu. Wpływa na to poprawa pesymistycznych ocen dotyczących zarówno bieżącego jak i przyszłego portfela zamówień i produkcji. Zmniejszają się nadmierne zapasy wyrobów gotowych. Wraz z niewielką poprawą ocen co do możliwości terminowego ściągania należności, przedsiębiorcy odczuwają nieznacznie mniejsze niż przed miesiącem trudności w bieżącym regulowaniu zobowiązań finansowych. Odpowiednie prognozy w tym zakresie są pesymistyczne, ale nieco lepsze od formułowanych w kwietniu. Przedsiębiorcy z branży metalowej planują dalsze redukcje zatrudnienia, choć przewidywania te są mniej pesymistyczne od zgłaszanych przed miesiącem. Możliwy jest dalszy znaczny spadek cen metali.

W maju dyrektorzy firm produkujących **wyroby tekstylne** oceniają koniunkturę pesymistycznie, podobnie jak w zeszłym miesiącu. Pogarszają się negatywne oceny dotyczące bieżącego portfela zamówień i produkcji przy niekorzystnych odpowiednich prognozach. Utrzymują się nadmierne zapasy wyrobów gotowych. Możliwość terminowego ściągania należności jest oceniana bardziej optymistycznie niż w ubiegłym miesiącu. Mimo to zwiększają się trudności w bieżącym regulowaniu zobowiązań finansowych. Przewidywania dotyczące sytuacji finansowej są bardziej pesymistyczne od formułowanych przed miesiącem. Planowane jest dalsze ograniczanie zatrudnienia. Na najbliższe trzy miesiące przedsiębiorcy przewidują bardziej znaczące niż w kwietniu obniżenie cen wyrobów tekstylnych.

2. Budownictwo

W maju **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie kształtuje się na poziomie minus 11 (w kwietniu minus 17). Poprawę koniunktury sygnalizuje 16% przedsiębiorstw, a jej pogorszenie 27% (w kwietniu odpowiednio 14% i 31%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Przedsiębiorstwa odnotowują mniejszy niż przed miesiącem spadek **portfela zamówień i produkcji budowlano-montażowej**. Przewidywania w tym zakresie na najbliższe trzy miesiące są również mniej pesymistyczne od formułowanych w kwietniu. Spośród badanych przedsiębiorstw 17% (przed rokiem 24%) planuje, że będzie prowadziło prace budowlano-montażowe za granicą. Dyrektorzy tych przedsiębiorstw spodziewają się, że spadek **portfela zamówień na roboty budowlano-montażowe na rynku zagranicznym** może być mniej znaczący aniżeli przewidywali w kwietniu.

Oceny bieżącej **sytuacji finansowej** przedsiębiorstw budowlano-montażowych są lepsze od zgłaszanych w kwietniu, ale nadal niekorzystne. Przedsiębiorcy napotykają znaczne trudności w terminowych płatnościach swych zobowiązań. Formułowane przez nich prognozy wskazują na utrzymywanie się trudnej sytuacji finansowej także i w najbliższych miesiącach, choć są one mniej pesymistyczne od przewidywań z kwietnia. Możliwy jest nieznacznie wolniejszy niż przewidywano przed miesiącem spadek **cen realizacji robót budowlano-montażowych**. Planowane zmniejszenie **zatrudnienia** jest nieco mniej znaczące od prognozowanego w kwietniu.

Znaczne różnice obserwuje się w sytuacji przedsiębiorstw budowlanych poszczególnych klas wielkości. Wprawdzie ogólny klimat koniunktury jest oceniany lepiej niż w kwietniu we wszystkich klasach, ale znacznie większy pesymizm charakteryzuje przedsiębiorców z jednostek małych (w tym mikro-) aniżeli średnich i dużych. Jest to konsekwencją mniejszych ograniczeń portfela zamówień (a w konsekwencji i produkcji), sygnalizowanych w przedsiębiorstwach średnich i dużych. Kontrahenci przedsiębiorstw wszystkich klas wielkości spłacają swe płatności ze znacznym opóźnieniem, co powoduje, że sytuacja finansowa jest oceniana negatywnie we wszystkich klasach, najgorzej w przedsiębiorstwach małych. W najbliższych miesiącach przedsiębiorstwa małe przewidują dalsze ograniczenia portfela zamówień i produkcji (choć mniejsze niż prognozowano w kwietniu), podczas gdy średnie i duże – ich zwiększenie. Mimo to, przyszła sytuacja finansowa także i tych przedsiębiorstw jest oceniana negatywnie.

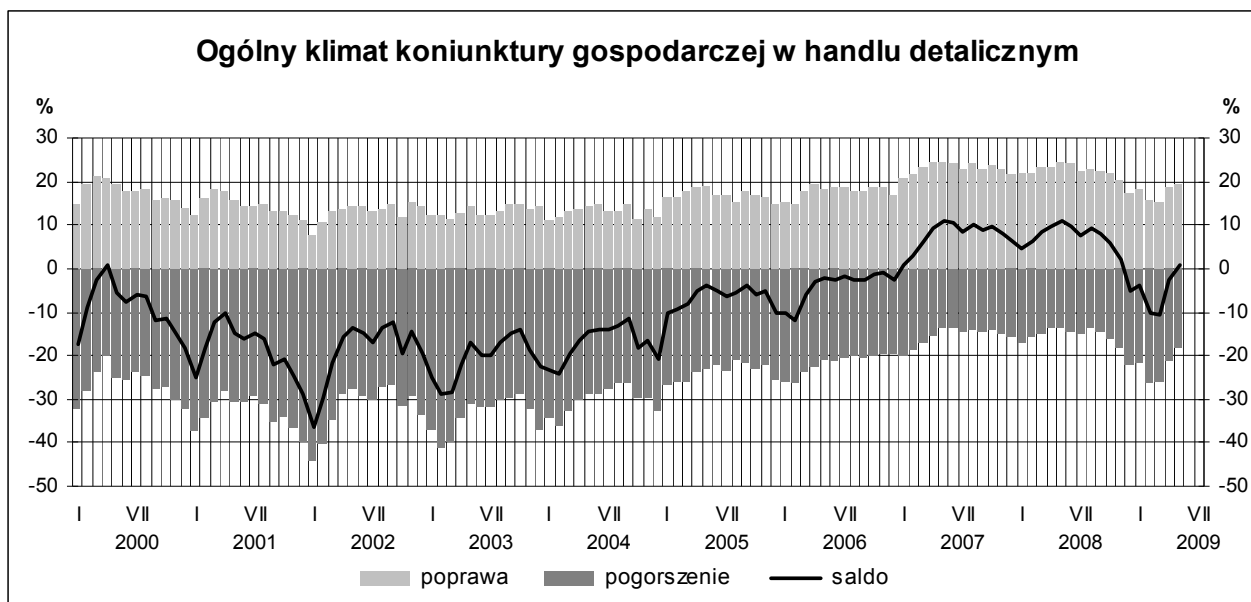
Odsetek przedsiębiorstw nie odczuwających żadnych **barier w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej** kształtuje się na poziomie 4,8% (4,5% w kwietniu br. i 5,6% w maju 2008 r.). Największe trudności napotykane przez przedsiębiorstwa zgłaszające bariery związane są z konkurencją ze strony innych firm (60% badanych przedsiębiorstw w maju, 59% w kwietniu br. oraz 48% w maju 2008 r.). W porównaniu z majem ubiegłego roku najbardziej wzrosło znaczenie barier związanych z niedostatecznym popytem (z 21% do 50% przy 51% w kwietniu br.), trudnościami z uzyskaniem kredytów (z 7% do 16% w maju i w kwietniu br.) oraz konkurencją ze strony innych firm, natomiast zmalało – barier związanych z niedoborem wykwalifikowanych pracowników (z 52% do 20% w maju i w kwietniu br.) oraz kosztami materiałów (z 38% do 25% w maju i w kwietniu br.).

W maju 14% przedsiębiorstw budowlano-montażowych ocenia swoje **zdolności produkcyjne** jako zbyt duże w stosunku do oczekiwanego w okresie najbliższych dwunastu miesięcy portfela zamówień, 77% jako wystarczające, a 9% jako zbyt małe. Oceny te są zbliżone do formułowanych w ubiegłym miesiącu. W porównaniu z majem

2008 r. zmniejsza się udział jednostek oceniających swe zdolności produkcyjne jako zbyt małe na rzecz przedsiębiorstw, które oceniają je jako zbyt duże.

W porównaniu z majem ubiegłego roku zmniejsza się **wykorzystanie mocy produkcyjnych** zgłaszane przez przedsiębiorców: w maju br. kształtuje się na poziomie 75% wobec 84% w maju 2008 r. i 73% w ubiegłym miesiącu.

3. *Handel detaliczny*

W maju wskaźnik **ogólnego klimatu koniunktury** w handlu kształtuje się na poziomie plus 1 (minus 3 w kwietniu). Poprawę koniunktury sygnalizuje 19% badanych przedsiębiorstw (w kwietniu – 18%), jej pogorszenie 18% (przed miesiącem 21%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

W maju zgłaszany jest znacznie wolniejszy niż sygnalizowano w kwietniu spadek bieżącej sprzedaży. W konsekwencji przedsiębiorcy są w stanie spłacać swe zobowiązania z mniejszymi opóźnieniami. Nadmierny stan zapasów towarów utrzymuje się na poziomie sprzed miesiąca. W najbliższych miesiącach nadal spodziewane są ograniczenia sprzedaży, przy czym oceny formułowane w tym zakresie wskazują na nieznaczną tylko poprawę w stosunku do prognoz z kwietnia. Efektem tego jest niewielka tylko poprawa przewidywań dotyczących sytuacji finansowej przedsiębiorstw, wskazująca na to, że nie będą one zdolne do terminowego spłacania swych zobowiązań. Ilość towarów zamawianych u dostawców może być ograniczona także w nieco tylko mniejszym stopniu niż planowano w kwietniu. Sygnalizowany wzrost bieżących i przyszłych cen towarów jest wolniejszy w stosunku do zgłaszanego w kwietniu. Planowane ograniczenie zatrudnienia jest nieco mniej znaczące niż przewidywały prognozy z ubiegłego miesiąca.

W poszczególnych klasach wielkości przedsiębiorstw sytuacja jest zróżnicowana. Przedsiębiorstwa małe (w tym mikro-) oceniają koniunkturę negatywnie, podczas gdy średnie i duże – pozytywnie. We wszystkich klasach odnotowuje się przy tym poprawę sytuacji w porównaniu z ubiegłym miesiącem. Przedsiębiorcy każdej z klas sygnalizują lepsze oceny sprzedaży niż w kwietniu, w przedsiębiorstwach dużych odnotowuje się również jej wzrost. Nieznacznie poprawiają się oceny sytuacji finansowej, chociaż nawet

w przedsiębiorstwach dużych jest ona nadal uznawana za niezadowalającą. Przewiduje się, że w najbliższych miesiącach sytuacja przedsiębiorstw małych będzie nadal niezadowalająca, chociaż formułowane prognozy w zakresie sprzedaży i sytuacji finansowej są nieco mniej pesymistyczne aniżeli prognozy z kwietnia. Lepsze, ale też negatywne są również odpowiednie przewidywania przedsiębiorstw średnich oraz dużych.

Oceny koniunktury w poszczególnych branżach handlu detalicznego są zróżnicowane. Dodatni wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury odnotowano dla branży gospodarstwo domowe – plus 11 (plus 7 w kwietniu) oraz branży włókno, odzież, obuwie – plus 2 (w ubiegłym miesiącu minus 2). W pozostałych branżach negatywne opinie są zbliżone: minus 2 dla branży żywnościowej (przed miesiącem minus 6) oraz dla branży pojazdy samochodowe (w kwietniu minus 5).

W jednostkach branży **gospodarstwo domowe** odnotowuje się nieco szybszy niż sygnalizowano w kwietniu spadek bieżącej sprzedaży towarów i w konsekwencji pogorszenie się sytuacji finansowej. Przewidywana sprzedaż towarów może być ograniczana w mniejszym stopniu niż prognozowano przed miesiącem. Mimo to przewidywania dotyczące przyszłej sytuacji finansowej są nieco bardziej pesymistyczne od zgłaszanych w ubiegłym miesiącu. Stan nadmiernych zapasów towarów nieznacznie zwiększa się, w konsekwencji zamówienia u dostawców mogą być ograniczane w większym stopniu niż przewidywano przed miesiącem. W maju dyrektorzy przedsiębiorstw sygnalizują szybszy niż w kwietniu wzrost bieżących cen towarów. W najbliższych miesiącach ceny mogą rosnąć wolniej niż przewidywały prognozy z ubiegłego miesiąca.

Po zgłaszanych w ubiegłym miesiącu bardzo pesymistycznych ocenach w branży **włókno, odzież, obuwie** w maju sygnalizowany jest niewielki wzrost bieżącej sprzedaży. Poprawia się mimo to nadal niekorzystna sytuacja finansowa. Na najbliższe miesiące przewiduje się nieznaczny spadek sprzedaży i w konsekwencji niewielkie pogorszenie sytuacji finansowej. Zwiększające się nadmierne zapasy towarów powodują, że ilość towarów zamawianych u dostawców może być bardziej ograniczana niż przewidywano przed miesiącem. W maju przedsiębiorstwa sygnalizują niewielki wzrost bieżących i przyszłych cen towarów, mniej znaczący niż zgłaszano w ubiegłym miesiącu.

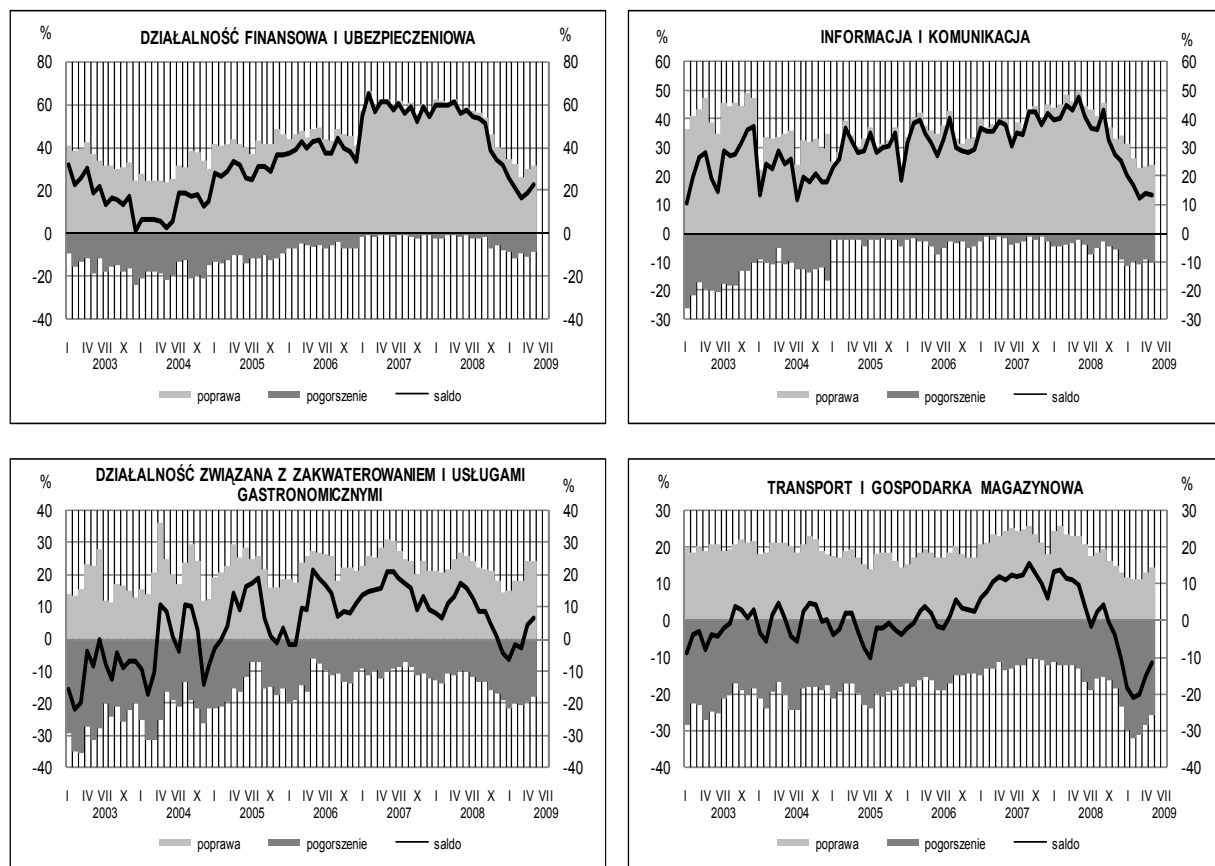
W maju badane przedsiębiorstwa branży **żywnościowej** odnotowują niewielki wzrost sprzedaży. Mimo to utrzymują się ich trudności finansowe. Przewidywania dotyczące przyszłej sprzedaży są nieco bardziej pesymistyczne od formułowanych w kwietniu. Nieznacznie zmniejsza się pesymizm dotyczący sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Przedsiębiorstwa zgłaszają nadmierny stan zapasów towarów. Ilość towarów zamawianych u dostawców może być ograniczana w nieco mniejszym stopniu niż zapowiadano w ubiegłym miesiącu. Wzrost bieżących i przyszłych cen żywności jest nieznacznie wolniejszy od deklarowanego w kwietniu. Dyrektorzy przedsiębiorstw planują nadal zmniejszać zatrudnienie, choć w stopniu nieco mniejszym od prognozowanego w zeszłym miesiącu.

W maju przedsiębiorstwa branży **pojazdy samochodowe** nieco mniej negatywnie niż w ubiegłym miesiącu oceniają bieżącą sprzedaż, a w konsekwencji również swoją sytuację finansową. Spadek sprzedaży w najbliższych miesiącach może być nieco szybszy od przewidywanego w zeszłym miesiącu, co powoduje, że mogą utrzymać się trudności finansowe. Nadal odnotowywane są nadmierne zapasy. Przedsiębiorcy planują

ograniczać zamówienia na towary u dostawców w nieco mniejszym stopniu niż przewidywano w ubiegłym miesiącu. Wzrost bieżących i przyszłych cen jest wolniejszy niż sygnalizowano przed miesiącem. Dyrektorzy przedsiębiorstw planują redukcje zatrudnienia nieco mniejsze niż przewidywano w kwietniu.

Spośród badanych jednostek 5,4% deklaruje, że nie odczuwa żadnych **barier w prowadzeniu bieżącej działalności** (5,3% przed miesiącem, 5,0% w maju przed rokiem). Największe trudności napotymane przez przedsiębiorstwa zgłaszające występowanie barier związane są z konkurencją na rynku (barierę tę tak jak przed miesiącem sygnalizuje 66% przedsiębiorstw, w maju 2008 r. – 70%), kosztami zatrudnienia (58% w maju, 59% w kwietniu br., 64% przed rokiem) oraz wysokimi obciążeniami na rzecz budżetu (50% w maju, 51% w kwietniu br., 53% w maju 2008 r.). W porównaniu z majem ub.r. najbardziej wzrosło odczuwanie bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 35% do 44%), trudnościami w rozrachunkach z kontrahentami (z 13% do 22%), trudnościami z uzyskaniem kredytów bankowych (z 6% do 11%).

4. Usługi

W maju oceny ogólnego klimatu koniunktury jednostek z sekcji **działalność finansowa i ubezpieczeniowa** są nieco korzystniejsze od sygnalizowanych przed miesiącem (plus 23 wobec plus 19 w kwietniu). Poprawę koniunktury odnotowuje 31% badanych firm, a jej pogorszenie – 8% (w kwietniu odpowiednio 30% i 11%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Dyrektorzy jednostek zgłaszają niewielki wzrost popytu i sprzedaży usług, mniejszy niż w kwietniu. W związku z tym utrzymują się pesymistyczne oceny bieżącej sytuacji finansowej. W najbliższych

miesiącach zarówno popyt jak i sprzedaż mogą rosnać nieco szybciej niż prognozowano w kwietniu, również przewidywania dotyczące sytuacji finansowej są bardziej optymistyczne od formułowanych w poprzednim miesiącu. Odnotowuje się niewielki wzrost bieżących i prognozowanych cen usług. Dyrektorzy jednostek planują ograniczyć zatrudnienie w stopniu mniejszym niż prognozowano przed miesiącem. Spośród badanych jednostek 2,2% deklaruje, że nie odczuwa żadnych barier w prowadzeniu bieżącej działalności (2,4% w kwietniu br. wobec 7,7% w maju ub. r.). Największe trudności napotykane przez przedsiębiorstwa zgłaszające bariery związane są z konkurencją firm krajowych (76% w maju i w kwietniu br., 81% w maju 2008 r.). W ciągu roku w największym stopniu wzrosło znaczenie bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 24% na 38%).

W maju wskaźnik ogólnego klimatu w sekcji **informacja i komunikacja** kształtuje się, podobnie jak w poprzednim miesiącu, na poziomie plus 14. Poprawę koniunktury odnotowuje 24% badanych firm, a jej pogorszenie – 10% (w kwietniu odpowiednio 23% i 9%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Dyrektorzy jednostek odnotowują niewielki spadek bieżącego popytu i sprzedaży, a w konsekwencji pogorszenie sytuacji finansowej (w kwietniu odpowiednie oceny były pozytywne). Z większymi opóźnieniami niż w kwietniu ściągane są płatności należne za wykonane usługi. Przedsiębiorcy nadal oczekują zwiększenia popytu i sprzedaży oferowanych usług, co powoduje też poprawę ocen przyszłej sytuacji finansowej, większą niż przewidywano w kwietniu. Sygnalizowany jest szybszy niż przed miesiącem spadek bieżących cen; w najbliższych trzech miesiącach spadek cen może utrzymać się na poziomie prognozowanym w kwietniu. Planowany jest niewielki wzrost zatrudnienia. W maju 10,9% badanych przedsiębiorstw deklaruje, że nie napotyka na bariery w prowadzeniu swojej bieżącej działalności (w kwietniu odsetek ten wyniósł 7,7%, w maju przed rokiem 7,2%). Największe trudności napotykane przez firmy zgłaszające bariery związane są z kosztami zatrudnienia pracowników (49% w maju, 51% w kwietniu br., 58% w maju ub. r.) oraz konkurencją firm krajowych (47% w maju i kwietniu wobec 57% w maju ub. r.). W porównaniu z majem 2008 r. najbardziej wzrosło znaczenie bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 10% do 26%).

W maju wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w sekcji **zakwaterowanie i gastronomia** kształtuje się na poziomie plus 6 (w kwietniu plus 4). Poprawę koniunktury odnotowuje 24% badanych firm, a jej pogorszenie – 18% (w kwietniu odpowiednio 24% i 20%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Na takie kształtowanie się wskaźnika koniunktury wpływają lepsze niż przed miesiącem, korzystne prognozy popytu, sprzedaży oraz sytuacji finansowej przy mniej pesymistycznych niż sygnalizowano w kwietniu odpowiednich ocenach bieżących. Na nadal niezadowolającą sytuację finansową przedsiębiorstw ma wpływ wzrost opóźnień płatności za wykonane usługi, większy od sygnalizowanego w ubiegłym miesiącu. Zgłaszany jest niewielki wzrost aktualnych i przewidywanych cen, mniejszy niż przed miesiącem. Liczba zatrudnionych pracowników może nieznacznie wzrosnąć, choć w mniejszym stopniu niż prognozowano przed miesiącem. Odsetek przedsiębiorstw nie odczuwających żadnych barier w prowadzeniu działalności usługowej kształtuje się na poziomie 8,0% (9,9% w kwietniu br. wobec 3,3% w maju ub. r.). Największe trudności napotykane przez jednostki zgłaszające bariery związane są z kosztami zatrudnienia pracowników (61% w maju, 66% przed miesiącem, 67% w maju ub. r.). W ciągu roku w najbardziej znaczącym stopniu wzrosło znaczenie bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 38% do 51%) oraz – w mniejszym stopniu – z trudnościami z uzyskaniem kredytu (z 9% do 13%).

W maju wskaźnik ogólnego klimatu w sekcji **transport i gospodarka magazynowa** kształtuje się na poziomie minus 12 (w kwietniu minus 15). Poprawę koniunktury odnotowuje 14% badanych firm, a jej pogorszenie – 26% (w kwietniu odpowiednio 13% i 28%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Dyrektorzy jednostek sygnalizują dalszy spadek bieżącego i przyszłego popytu oraz sprzedaży, choć są one nieco mniej znaczące niż w kwietniu. W konsekwencji aktualna sytuacja finansowa jest oceniana nadal pesymistycznie. Mają na to wpływ również utrzymujące się opóźnienia płatności za wykonane usługi. Przedsiębiorcy planują ograniczyć zatrudnienie w stopniu mniejszym niż przewidywano w ubiegłym miesiącu. Odnotowywany jest spadek zarówno bieżących jak i przewidywanych cen, zbliżony do zgłoszonego w kwietniu. W maju 7,7% badanych przedsiębiorstw deklaruje, że nie napotyka na bariery w prowadzeniu swojej bieżącej działalności (w kwietniu odsetek ten wyniósł 6,3%, w maju przed rokiem 6,6%). Największe trudności napotykane przez firmy zgłaszające bariery związane są z konkurencją firm krajowych (55% w maju i 57% w kwietniu br., 54% w maju ub. r.) oraz z niedostatecznym popytem (54% w maju, 52% w kwietniu br. wobec 34% w maju ub. r. – jest to bariera, której znaczenie w skali roku wzrosło w największym stopniu). Drugą barierą, której znaczenie wzrosło w skali roku, choć w mniejszym stopniu, jest bariera związana z trudnościami z uzyskaniem kredytu (z 8% do 12%).